

ת"פ 25427/09/18 - מדינת ישראל נגד אברהם וקנין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 25427-09-18 מדינת ישראל נ' וקנין

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם אברהם וקנין

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד בן שמיר ועו"ד יסמין שאהין

ב"כ הנאשם - עו"ד יוסי חמצני

הנאשם

גזר דין

רקע ותמצית עובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום"), בביצוע שמונה עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") ועבירה לפי סעיף 118 לחוק. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם נרשם כעוסק מורשה ועסק בעבודות אלומיניום. הנאשם הגיש במודע, שלא במועד כנדרש על פי חוק מע"מ והתקנות, את הדוחות התקופתיים לחודשים 06/2017, 08/2017, 10/2017, 04/2018, 06/2018, 10/2018, 12/2018 ו-08/2019, ומבלי שצירף את מלוא התשלום המגיע מהם. סכום המס הכולל שלא שולם הוא בסך 65,470 ₪. בנוסף, הנאשם הגיש את הדוח התקופתי לחודש 02/2018 ללא צירוף תשלום המס המגיע ממנו בסך 6,898 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש

2. **ב"כ המאשימה** הפנתה לעובדות כתב האישום ולערכים המוגנים, וטענה כי ביחס לעבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד 7 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בשיעור 5%-10% מסכום המחדל, התחייבות ומאסר על תנאי בין חודשיים ל-8 חודשים למשך שלוש שנים. ביחס לעבירה לפי סעיף 118 טענה למתחם ענישה שבין מאסר על תנאי ועד 3 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בשיעור 5%-10% מסכום המחדל, התחייבות ומאסר על תנאי בין חודשיים ל-4 חודשים למשך שלוש שנים. עתירתה היא כי בנסיבות, לאור מספר

העבירות, המחדלים והיקף הנזק, ייגזר על הנאשם עונש של 3 חודשי מאסר בפועל, אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, לצד קנס, מאסר על תנאי והתחייבות.

3. **ב"כ הנאשם** הפנה להודיית הנאשם וטען כי העבירות בוצעו על ידו על רקע חובות כספיים בשל התנהלות לקויה, ומנסיבות אישיות. הסנגור טען שאין המדובר בעבירות שבבסיסן תכנון או כאלה שבוצעו בשיטתיות, והפנה לכך שהנאשם הוא ללא עבר פלילי, שיתף פעולה והודה. עוד ציין שהנאשם נשוי ואב לשלושה בגירים, וטען שאחד מבניו חולה במחלה כרונית הדורשת אשפוז מעת לעת והנאשם מלווה אותו וטרוד במצבו הרפואי, מה שמקשה על תפקודו (לא הוצגו ראיות לאמור). לדברי הסנגור, מצבו הכלכלי של הנאשם קשה מאוד, אין לו רכוש ולו חובות בסך 60,000₪, כשלאחרונה החל לעבוד תמורת 6,000₪ (לא הוצגו ראיות לאמור). עתירת הסנגור היא כי ייגזר על הנאשם עונש צופה פני עתיד וקנס סמלי.

4. **הנאשם** הביע חרטה על המעשים.

מתחם העונש ההולם

5. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. אי דיווח במועד על פי הוראות החוק פוגע בשוויון בנטל המס, בשיטת גביית המס, גורם לחסר של ממש בקופת המדינה ואף פוגע בפיקוח רשות המסים. התייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק בהקשר זה עלולה להביא להיעדר המוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש. יש לזכור שכשבעבירות על פי חוק מע"מ עסקינן, הנאשם הוא אך צינור של הרשות לצורך העברת הכספים אליה. מביצוע עבירה לפי סעיף 118 לחוק מע"מ מידת הפגיעה בערכים המוגנים פחותה, משהעוסק מעביר דיווח במועד כנדרש, כך שלפחות פיקוח הרשות אינו נפגע מביצועה.

6. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, במקרה זה המדובר בביצוע 8 עבירות על פי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ, שעניינן אי הגשת דוחות תקופתיים במועד על פני תקופה שבין 06/2017 ועד 08/2019, כששלוש מבין העבירות בוצעו לאחר שכתב האישום המקורי הוגש בהליך דנן. אמנם אין המדובר בעבירות שבבסיסן תחכום או תכנון, אך יש מידה של שיטתיות במעשים, בשים לב למספר העבירות שבוצעו (גם אם לא כולן ברצף) ולמשך התקופה המוסיפה להם חומרה. עניין זה אף מקשה על מתן משקל ממשי לטענה לפיה העבירות בוצעו בשל קושי כלכלי שנגרם בשל התנהלות לקויה של הנאשם, שלא פורט טיבה, ומנסיבות אישיות (מה גם שטענות אלה נטענו ללא אסמכתאות).

7. כידוע, קושי כלכלי בבסיס עבירות מהסוג הנדון אינו מקנה הקלה אוטומטית ומשמעותית בעת קביעת מתחם הענישה והעונש לנאשם, משעבירות נעברות באופן תדיר על רקע קושי כלכלי, ונקבע שלפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספי ציבור שאינם שייכים לו (ראו והשוו רע"פ 4844/00 **ברקאי נ' מדינת ישראל** (9.12.2001)). למרות האמור - לעיתים, מקום בו מדובר בביצוע נקודתי של עבירות על רקע קושי כלכלי, ישנה התחשבות מסוימת בקשיים כלכליים בעת בחינת הנסיבות ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, כאמור, אין זה המקרה בעניינו.

8. בעת בחינת הנסיבות, משקל מסוים לקולא יינתן לכך שהנזק הכספי שנגרם מביצוע העבירות שעניין אי הגשת דוחות במועד אינו גבוה במיוחד ועומד על סך של ₪65,470, לכך שנתוני הדוחות כולם (ובכלל זאת אלה שלא היו ידועים בעת הגשת כתב האישום המקורי) נמסרו לרשות בסופו של יום, וכן לכך שלגבי דוח 2/2018 המדובר בביצוע עבירה לפי סעיף 118 לחוק מע"מ שמידת הפגיעה בערכים המוגנים מביצועה נמוכה יותר וסכום הדוח שלא שולם הוא בסך ₪6,898.

9. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי בדרך כלל, מדיניות הענישה בסוג זה של עבירות מושפעת מכמות העבירות שבוצעו, שיטתיות ביצוען, הנזק שנגרם לאוצר המדינה ותיקונו. באופן תדיר נקבע הרף התחתון של מתחם העונש ההולם על מאסר מותנה, בפרט כאשר מדובר בביצוע עבירות בהיקף שאינו גבוה ביותר או על פני תקופה קצרה יחסית. לעיתים נקבעת תחתית מתחם הענישה על עונש של מאסר מותנה גם כאשר עסקין בסכומי מס שאינם מבוטלים וביצוע די שיטתי של עבירות, ואף כאשר נקבע מתחם כולל לכלל העבירות שבכתב האישום (רע"פ 4173/15 אבו הלאל נ' מדינת ישראל (29.06.2015) (להלן: "רע"פ אבו הלאל")).

10. עיון בפסיקה מלמד על מקרים רבים בהם גזרו בתי המשפט עונש של מאסר מותנה בלבד וקנס לצדו מקום בו הוסר המחדל במלואו, או בחלקו הגדול, גם במקרים בהם דובר בביצוע מספר לא מבוטל של עבירות בסכום משמעותי, בין אם נקבע אירוע עונשי אחד או מספר אירועים, פעמים רבות גם בהסכמת המאשימה. קיימים מקרים מיוחדים ומתאימים בהם נגזר עונש צופה פני עתיד וקנס, גם מקום בו לא הוסרו מחדלי כתב האישום במלואם או בכלל (ראו כדוגמה: ת"פ (ת"א) 9080-10-16 מע"מ מס קניה ומע"מ תל אביב נ' אומגה פון סחר (26.11.2018), ת"פ (שלום ת"א) 54943-01-17 מדינת ישראל נ' פאלומה תעשיות נעליים (3.12.2018), ת"פ (שלום ת"א) 50808-10-18 מדינת ישראל נ' אזולאי (28.5.2019), ת"פ (שלום ת"א) 64422-02-18 מדינת ישראל נ' וינר (3.6.2019)).

11. בדרך כלל, בהעדר נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, לאור חשיבות ההרתעה בסוג זה של עבירות ובכורתו של האינטרס הציבורי על פני נסיבות אישיות (רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.2013), רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.7.2013)), מקום בו לא תוקנו המחדלים, נוטים בתי המשפט לגזור על נאשמים עונשי מאסר של ממש אותם ניתן לרצות במקרים מתאימים בעבודות שירות (ראו והשוו: ת"פ (ת"א) 9215-11-16 מע"מ ת"א 1,2 נ' א.ב. מאכלים ושליחויות (26.11.2018), ת"פ (ת"א) 4740-03-16 מע"מ גוש דן נ' א.ב. תבשילים של פעם (25.9.2017), ת"פ (ת"א) 32646-03-16 מע"מ ת"א 1,2 נ' מסעדת סלעים בע"מ (30.4.2018), ת"פ (פ"ת) 36736-10-13 מע"מ פתח תקווה נ' פלח (22.10.2014), ת"פ (ת"א) 1737-11-14 מע"מ ת"א 1,2 נ' אניל נס (4.12.2017)). קיימים אף מקרים בהם נגזרים על נאשמים עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה (ראו לדוגמא: רע"פ 6901/16 פחחות נצרת ואח' נ' מדינת ישראל (27.9.2016) ורע"פ אבו הלאל)).

12. במקרה זה בהתאם לרע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.03.2014), תקבע כל עבירה כאירוע לשם קביעת מתחמי הענישה. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות במקרה זה, ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים מתחם עונש המאסר ביחס לכל עבירה לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ כאירוע יקבע בין מאסר על תנאי לשבעה חודשי

מאסר בפועל, וביחס לעבירה לפי סעיף 118 לחוק מע"מ בין מאסר על תנאי ועד 3 חודשי מאסר בפועל. המתחמים יחפפו ביניהם במידה רבה לאור הרקע המשותף הנטען לביצוע, ואדגיש, גם אם הייתי קובעת מתחם אחד לכלל עבירות כתב האישום, תחתיתו הייתה נקבעת על מאסר על תנאי ותקרתו על מאסר בפועל ממושך יותר.

13. לעניין מתחם הקנס, המדובר בעבירות בהן הקנס הוא ממין העבירה, ועל כן קיימת חשיבות להטלתו. גובה הקנסות מושפע גם מסכום המס מושא כתב האישום, ממשיך ביצוע העבירות והשיטתיות שבביצוען. בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתו הכלכלית של הנאשם. נתתי דעתי לטענה בדבר קושי כלכלי ממשי לנאשם וחובותיו בסך ₪60,000, ולכך שנטען שכיום הוא משתכר סך של ₪6,000 בחודש (שלא גובו בראיות כאמור). בנסיבות, מתחם קנס כולל יקבע בין ₪3,500 ו-₪7,000 לצד התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

הנסיבות הקונקרטיות

14. במקרה דנן לא מתקיימות נסיבות לחריגה לקולא או לחומרה מהמתחמים אשר נקבעו. הנאשם, יליד 1967, נשוי ואב לשלושה בגירים, ללא עבר פלילי, הודה בביצוע העבירות, חסך זמן שיפוטי והביע חרטה על מעשיו. אלה יזקפו לזכותו. נתתי דעתי גם לטענת ההגנה בדבר קושי כלכלי לנאשם ולטענה לפיה אחד מבניו חולה במחלה כרונית, מתאשפז מעת לעת בבית חולים והנאשם מטפל בו וטרוד במצבו הרפואי. בעת קביעת עונשו של הנאשם לא ניתן להתעלם מכך שחרף דחיות לא מעטות שניתנו, לא פעל הנאשם להסרת כל חלק ממחדלי כתב האישום, על החשיבות הנודעת לכך כאמור מבין שיקולי הענישה (רע"פ 7851/13 עודה נ' מדינת ישראל (3.9.2015)).

15. אמנם סכום העבירות במקרה זה אינו גבוה, וכאמור, קיימים מקרים בהם בסכומים דומים ואף גבוהים ממנו, גם מקום בו לא הוסרו המחדלים, נגזרו על נאשמי עונשי מאסר על תנאי לצד קנס והתחייבות בלבד. עם זאת יש לזכור כי סכום העבירות אינו חזות הכל, ובמקרה זה, מבלי להתעלם מנסיבותיו האישיות והכלכליות הנטענות של הנאשם שפורטו לעיל, לא מצאתי קיומן של נסיבות מיוחדות מגובות בראיות המצדיקות את אותה התחשבות מיוחדת מבוקשת על ידי ההגנה. יש לזכור שאף לא הוצגה כל ראיה ולו לניסיון אמיתי לפעול אפילו להסרת חלק מהמחדל, וכי 3 מתוך העבירות בוצעו לאחר שכתב האישום המקורי הוגש. בנסיבות אלה, לאור חשיבות הרתעת היחיד והרבים ובכורתו של האינטרס הציבורי, לא יהיה זה נכון להיעתר לבקשת הסנגור ולגזור על הנאשם עונש של מאסר על תנאי לצד קנס בלבד. על כן, בנסיבות הנדונות, ייגזר על הנאשם עונש קרוב לתחתית מתחמי הענישה שנקבעו, אך לא בתחתיתם, תוך חפיפה ממשית ביניהם כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 45 יום שירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, במרכז יום לקשיש, חולון, רח' דובנוב 17, חולון.

הנאשם יתייצב ביום 9.2.2022 בשעה 08:00 במפקדת מחוז מרכז, יח' עבודות שירות, רמלה. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס על פי חוק מס ערך מוסף.

ג. קנס בסך 3,500 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 3.4.2022.

לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ד. הנאשם יתחייב על סך 5,000 ₪ להימנע משך שנתיים מביצוע העבירות בהן הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

[12937 המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.](#)

ניתן היום, ח' טבת תשפ"ב, 12 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.